

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Projekt Programu

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA NOWOCZESNEJ GOSPODARKI na lata 2021-2027

Warszawa

1. Podstawy prawne

Zgodnie z art. 19a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2006 Nr 227 poz. 1658, z późn. zm.) projekty programów podlegają konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi. Podmioty organizujące konsultacje przygotowują sprawozdanie z ich przebiegu i wyników, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do uwag zgłaszanych w ich trakcie wraz z uzasadnieniem oraz podają je do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej.

2. Przebieg konsultacji

Konsultacje społeczne projektu Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (dalej: FENG, Program) trwały od 10 marca do 14 kwietnia br. – wyjątkowo, ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19, cały ich proces został przeprowadzony w formule on-line. W terminie od 1.04.2021 r. do 30.04.2021 r. trwały konsultacje społeczne Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki wraz z projektem Programu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. 21 kwietnia br. odbyło się wystąpienie publiczne.

Ich celem było zebranie uwag oraz opinii na temat założeń, kierunków i form wsparcia zawartych w projekcie FENG. Były one adresowane do wszystkich zainteresowanych podmiotów, w szczególności: przedstawicieli biznesu, nauki, samorządów terytorialnych, administracji rządowej, organizacji pozarządowych oraz partnerów społeczno-gospodarczych.

Zostały poprzedzone kampanią informacyjno-promocyjną w mediach społecznościowych (trwała od 24 lutego do 10 maja, polegała na publikacji 28 postów na Facebooku i 14 na Twitterze). Ponadto zamieszczono ogłoszenie informujące o konsultacjach na stronach internetowych administrowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (dalej: MFiPR) i w ogólnopolskim dzienniku Rzeczpospolita (wydanie z dnia 2 marca) oraz wyemitowano 3 artykuły sponsorowane na portalach internetowych (<https://www.rp.pl/Finanse> – publikacja 1 marca oraz <https://mojafirma.infor.pl/biznes> i <https://businessinsider.com.pl/firmy> – publikacja 2 marca).

Konsultacje rozpoczęła 10 marca konferencją otwierającą z udziałem minister MFiPR, Sekretarz Stanu Małgorzaty Jarośnińskiej-Jedynak, Dyrektor Departamentu Innowacji i Rozwoju MFiPR Małgorzaty Szczepańskiej oraz zaproszonych gości z organizacji Business Centre Club, Konfederacji Lewiatan oraz ministerstw – Ministerstwa Rozwoju Pracy i Technologii oraz Ministerstwa Edukacji i Nauki. Podczas konferencji zaprezentowano projekt programu oraz przeprowadzono dyskusję z zaproszonymi

gośćmi na temat doświadczeń z poprzedniego okresu programowania, zakresu wsparcia objętego nowym Programem oraz oczekiwań wobec tego Programu. Po części informacyjnej oraz dyskusji Pani Dyrektor Małgorzata Szczepańska odpowiedziała na część pytań dotyczących programu FENG zadanych podczas trwania konferencji (pytania można było zgłaszać za pomocą dostępnej opcji „zadaj pytanie” udostępnionej na stronie, na której prowadzona była transmisja - www.poir.gov.pl w zakładce programu „Fundusze dla Nowoczesnej Gospodarki 2021 – 2027”. Na konferencję otwierającą zarejestrowało się 722 osoby, a aktywnie wzięło w niej udział 838 osób (774 na platformie transmisyjnej oraz 64 na kanale You Tube).

Od 10 marca uruchomiono także formularz – dostępny na stronie www.poir.gov.pl w zakładce Programu, za pomocą, którego można było kierować opinie oraz uwagi do 14 kwietnia – daty zakończenia konsultacji (uwagi można było składać także listownie – pocztą tradycyjną oraz elektroniczną). Na powyższej stronie umieszczono także projekt Programu przekazany do konsultacji społecznych.

Zapis wideo z konferencji konsultacyjnej dostępny jest na stronie: <https://www.poir.gov.pl/strony/o-programie/fe-dla-nowoczesnej-gospodarki/konsultacje-spoeczne-feng/>.

Następnie – 21 kwietnia odbyło się wysłuchanie publiczne (zorganizowane z własnych środków przez Fundację Stocznia oraz Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych przy wsparciu organizacyjnym MFIPR). W tej formie konsultacji społecznych każdy zarejestrowany uczestnik (który zgłosił taką chęć) mógł zabrać głos. W wysłuchaniu wzięły udział 262 osoby (wizycie i mówcy) – byli to, oprócz organizatorów i przedstawicieli MFIPR, przedstawiciele administracji publicznej, partnerów społecznych i gospodarczych, przedstawiciele podmiotów społeczeństwa obywatelskiego oraz innych instytucji.

Zapis wideo z wysłuchania dostępny jest na stronie: <https://www.wysluchania-nowaperspektywa.pl/fe-dla-nowoczesnej-gospodarki>.

10 maja 2021 r. natomiast odbyła się konferencja podsumowująca konsultacje. Konferencję otworzyła swoim wystąpieniem Minister Małgorzata Jarosińska – Jędynak - Sekretarz Stanu MFIPR. Następnie przedstawiciele MFIPR udzielali odpowiedzi na wybrane pytania z konsultacji społecznych podzielone na następujące bloki tematyczne: badania + rozwój + innowacje – odpowiadała Małgorzata Szczepańska, Dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, zielona transformacja – odpowiadała Anna Świebocka, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, transformacja cyfrowa - odpowiadała Katarzyna Kaczkowska, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, transfer technologii, w tym wsparcie start-upów –

ponownie odpowiadała Katarzyna Kaczkowska oraz Instytucje Otoczenia Biznesu i Klasty – ponownie odpowiadała Małgorzata Szczepańska. Dodatkowo, podczas bloku dot. zielonej transformacji wystąpili (w celu omówienia diagnozy oddziaływania na środowisko Programu FENG) przedstawiciele firmy Ekovert – dr inż. Katarzyna Tokarczyk-Dorociak i Łukasz Szkudlarek.

Na zakończenie, podsumowania konferencji dokonała Minister Małgorzata Jarosińska Jedynak.

Na konferencję zamykającą zarejestrowało się 692 osoby, a aktywnie wzięło w niej udział na platformie transmisyjnej 701 osób.

Zapis wideo z konferencji konsultacyjnej dostępny jest na stronie: <https://www.poir.gov.pl/strony/o-programie/fe-dla-nowoczesnej-gospodarki/konsultacje-spoeczne-feng/>.

3. Uwagi zgłoszone podczas konsultacji

3.1. Statystyka uwag

W trakcie konsultacji społecznych FENG zgłoszonych zostało 573 uwag, (z czego 42 uwagi zostały zgłoszone podczas konferencji otwierającej).

Zgłoszone uwagi dotyczyły przede wszystkim takich kwestii jak:

- modułowa formuła 1. priorytetu - umożliwienie aplikowania do poszczególnych modułów bez konieczności realizacji obligatoryjnych modułów B+R, czy infrastruktury B+R;
- rozszerzenie wsparcia dedykowanego organizacjom badawczym;
- szerszego wsparcia podnoszenia kompetencji - bardziej odpowiadającego na potrzeby przedsiębiorców;
- kwestii wsparcia "zielonej transformacji".

Najwięcej uwag dotyczyło opisu części 6 oraz 7 Programu, czyli I oraz II priorytetu Programu.

Szczegółowo liczbę uwag zgłoszonych do poszczególnych części programu przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Statystyka uwag zgłoszonych do projektu FENG w ramach konsultacji społecznych.

Część dokumentu	Liczba zgłoszonych uwag
1. Strategia Programu: główne wyzwania rozwojowe	13
2. Główne założenia Programu	42
3. Wkład Programu w realizację strategii i innych dokumentów strategicznych	4
4. Komplementarność Programu z działaniami innych programów krajowych, regionalnych	47
5. Struktura Programu: uzasadnienie celów szczegółowych.	17
6. Priorytet 1. Wsparcie dla przedsiębiorców, Cel szczegółowy (i)	123
7. Priorytet 2. Środowisko sprzyjające innowacjom	141
8. Priorytet 3 Pomoc Techniczna	8
9. Plan finansowy	2
10. Warunki podstawowe	2
11. Instytucje	0
12. Partnerstwo	1
13. Komunikacja	6
14. Lista planowanych operacji o znaczeniu strategicznym	3
15. Wykaz skrótów	0
16. Załączniki	16
Uwagi o charakterze ogólnym	130
Nie dotyczy FENG	13

Ad. 1 Strategia Programu: główne wyzwania rozwojowe

Główne uwagi dotyczyły: uaktualnienia danych statystycznych, włączenia obszaru cyberbezpieczeństwa jednostek publicznych, uszczegółowienia informacji o wyzwaniach związanych z zieloną transformacją, uwzględniania dużych przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach wsparcia.

Ad. 2 Główne założenia Programu

W części „Główne założenia Programu” uwagi koncentrowały się na: potrzebie szerokiego wsparcia dedykowanego podnoszeniu kompetencji, rozszerzeniu wsparcia dla dużych przedsiębiorców, ukierunkowania wsparcia na priorytety wskazane w Europejskim Zielonym Ładzie, szerszego wsparcia sektora nauki.

Ad. 3 Wkład Programu w realizację strategii i innych dokumentów strategicznych

Uwagi dotyczyły głównie wprowadzenia informacji dot. Nowej strategii przemysłowej UE, Nowej strategii na rzecz MŚP (UE), zaakcentowania wpływu Programu na neutralność klimatyczną.

Ad. 4 Komplementarność Programu z działaniami innych programów krajowych, regionalnych

Uwagi odnosiły się do: zwiększenia synergii z programem Horizon Europe zarówno pod kątem obszarów wsparcia, jak i sposobu wdrażania (uproszczenia), demarkacji z programami regionalnymi pod kątem wspierania publicznej infrastruktury badawczej, instrumentów kapitałowych, wspierania technologii cyfrowych, demarkacji z Krajowym Planem Odbudowy.

Ad. 5 Struktura Programu: uzasadnienie celów szczegółowych

W uwagach odniesiono się do: konieczności wspierania dużych przedsiębiorców, ograniczenia wsparcia do Krajowych Inteligentnych Specjalizacji, potrzeby wspierania podnoszenia kompetencji.

Ad. 6 Priorytet 1. Wsparcie dla przedsiębiorców, Cel szczegółowy (i)

Uwagi dot. I priorytetu dotyczyły głównie: likwidacji podziału na moduły obligatoryjne i fakultatywne, oceny finansowej projektów kompleksowych, wprowadzenia wsparcia na ochronę praw własności przemysłowej w procedurze krajowej, doprecyzowania warunków wsparcia dla small mid-caps i mid-caps, rozszerzenia katalogu kosztów kwalifikowanych w poszczególnych modułach, włączenia do grupy docelowej parków technologicznych, wprowadzenia konkursów sektorowych dla branży lotniczej, biofarmaceutycznej i biomedycznej, doprecyzowania warunków wsparcia dla przedsiębiorstw spoza sektora MŚP, włączenia prac podstawowych.

Ad. 7 Priorytet 2. Środowisko sprzyjające innowacjom

W zakresie 2. Priorytetu uwagi skupiały się na: poszerzeniu grupy potencjalnych beneficjentów w instrumentach dotyczących publicznej infrastruktury badawczej, doprecyzowaniu informacji o międzynarodowych projektach doktoranckich, włączeniu parków technologicznych do grona grup docelowych, rozszerzenia wsparcia również na przedsiębiorstwa typu small mid-caps, systemie akredytacji OI, poszerzeniu wsparcia dotyczącego transformacji cyfrowej MŚP, dodaniu typu projektu tj. living labs, rozszerzeniu mechanizmu Seal of excellence na Program LIFE.

Ad. 8 Priorytet 3 Pomoc Techniczna

Uwagi dotyczące Pomocy Technicznej dotyczyły m.in.: wprowadzenia nowego instrumentu analogicznego do Innovation Coach, dedykowanego naukowcom, budowy narzędzi informatycznych wspomagających procesy zarządzania i rozliczania.

Ad. 9 Plan finansowy

W uwagach dotyczących planu finansowego zwrócono uwagę na konieczność uzupełnienia danych.

Ad. 10 Warunki podstawowe

Uwagi dotyczyły wyjaśnienia pojęć oraz uwzględniania „Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 r.”

Ad. 12 Partnerstwo

Zgłoszona uwaga dotyczyła uszczegółowienia danych dotyczących przeprowadzonych badań.

Ad. 13. Komunikacja

Zgłoszone uwagi dotyczyły wprowadzenia warsztatów, jako środka skutecznej komunikacji, uzupełnienia zapisów dotyczących Komitetu Monitorującego oraz uzupełnienia informacji dotyczących środków przeznaczonych na komunikację.

Ad. 14 Lista planowanych operacji o znaczeniu strategicznym

Uwagi dotyczące listy operacji o znaczeniu strategicznym odnosiły się m.in. do: uzupełnienia listy o technologie kosmiczne oraz do włączenia Centrum Łukasiewicz i Instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz do listy podmiotów zajmujących się komercjalizacją B+R.

Ad. 16 Załączniki

Uwagi skupiały się na kwestiach dotyczących: wskazania wartości wskaźników, adekwatności wskaźników do typów projektów, ujęcia dużych przedsiębiorstw.

Ad. Uwagi o charakterze ogólnym

Uwagi dotyczyły m.in: uwzględnienia organizacji pozarządowych, jako beneficjentów wsparcia, demarkacji z programami regionalnymi, wykorzystania dotychczas przeprowadzonych ewaluacji, uaktualnienia danych statystycznych, mocniejszego ukierunkowania wsparcia na zieloną i cyfrową transformację, podkreślenia roli sektora bankowego w systemie wdrażania funduszy unijnych, doprecyzowaniu zwrotnych form pomocy, uproszczeń zasad Programu i zmniejszenia barier biurokratycznych.

3.2 Podmioty zgłaszające uwagi

Uwagi do FENG w ramach konsultacji społecznych zgłosiło ponad 100 podmiotów. Byli to m.in.: firmy MSP oraz duże, uczelnie, instytuty, instytucje otoczenia biznesu, firmy konsultingowe, izby gospodarcze, związki pracodawców, przedstawiciele administracji samorządowej i rządowej oraz osoby prywatne.

4. Stanowisko MFiPR do uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

Uwagi zgłoszone podczas konsultacji zostały zweryfikowane poprzez nadanie im statusu: uwzględniona, częściowo uwzględniona, nieuwzględniona, wyjaśnienie.

Główne zmiany w treści Programu FENG na podstawie zgłoszonych uwag dotyczyły:

- uwzględnienia organizacji pozarządowych, jako potencjalnej grupy docelowej,
- włączenia prac przedwdrożeniowych do Modułu Prace B+R,
- rozszerzenia zakresu wsparcia modułów cyfryzacja, zazielenienie,
- uaktualnienia danych statystycznych,
- doprecyzowania informacji dotyczących demarkacji,
- rozszerzenia przesłanek wykorzystania dotacji i IF do finansowania poszczególnych rodzajów projektów,
- włączenia niskoemisyjność, jako celu wsparcia obok gospodarki o obiegu zamkniętym,
- dostosowania wskaźników do zakresu wsparcia,
- doprecyzowania warunków wsparcia dużych przedsiębiorców.